

Οι ανεκπλήρωτες υποσχέσεις για το Βιετνάμ

Μια βιετναμέζικη αναρχική κριτική του λεγόμενου «σοσιαλισμού» του Βιετνάμ

Mèo Mun

May 2021

Βιετνάμ 2021, η διάθεση που αιωρείται στον αέρα φαίνεται να είναι αυτή της αισιοδοξίας. Η αδιάκοπη επιδίωξη της κυβέρνησης για μια στρατηγική μηδενικού COVID φαίνεται ότι έχει κερδίσει ευρεία έγκριση τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Η οικονομία κατάφερε να διατηρήσει μια θετική ανάπτυξη, ενώ πολλές από τις γειτονικές χώρες υπέστησαν πτώση από την πανδημία. Ωστόσο, κάτω από όλη αυτή τη γενναιοσύνη, θα μπορούσε κανείς να αισθανθεί ότι κάτι δεν πάει καλά. Υπάρχει αυτό το γοητευτικό συναίσθημα ότι κανείς δεν φαίνεται να μπορεί να υψώσει το δάχτυλο. Είναι σαν να υπάρχει, σχεδόν, ένα φάντασμα που στοιχειώνει το Βιετνάμ, το φάντασμα του κομμουνισμού - το αληθινό του είδος χωρίς κουδούνια και σφυρίχτρες.

Όπως παρατήρησε η Emma Goldman, δεν υπήρχε κομμουνισμός στην ΕΣΣΔ. Το ίδιο μπορεί να ειπωθεί και για το σημερινό Βιετνάμ. Το κόμμα που βρίσκεται στην εξουσία - το Κομμουνιστικό Κόμμα Βιετνάμ (CPV) - έχει απομακρυνθεί από καιρό τώρα από την πορεία προς τον κομμουνισμό.

Πριν ο σημερινός ηγέτης του κόμματος αναλάβει την τρίτη θητεία του (2020-2025), συνέταξε έναν φιλόδοξο οδικό χάρτη, σύμφωνα με τον οποίο το Βιετνάμ θα γινόταν μέχρι το 2045 μια «ανεπτυγμένη» χώρα, η οποία θα ήταν ισοδύναμη με την Ιαπωνία, τη Νότια Κορέα και τη Σιγκαπούρη. Για εμάς τους ριζοσπάστες, όμως, αυτό είναι προδοσία της εργατικής τάξης, των αυτοχθόνων πληθυσμών και των περιθωριοποιημένων ομάδων που θυσιάστηκαν τόσο πολύ για την επανάσταση του Βιετνάμ. Αλλά όπως θα σας έλεγαν οι μαρξιστές-λενινιστές με μάτια που λάμπουν και μια ανυπόμονη πεποίθηση, αυτό είναι όλο το μέρος του σχεδίου σύμφωνα με το οποίο το 2045 θα είναι η πολυαναμενόμενη χρονιά που το Βιετνάμ τελικά θα γίνει μια χώρα χωρίς τάξεις, χρήματα και κράτος.

Ωστόσο, μια πιο προσεκτική ματιά στην κοινωνία του Βιετνάμ σήμερα θα έδειχνε ότι το όλο σχέδιο δεν είναι παρά μια ψευδαίσθηση, και οι υποσχέσεις είναι απλώς δικαιολογία για την άρχουσα και καπιταλιστική τάξη να συνεχίσει να απομυζά τη ζωή του Βιετνάμ για λίγο περισσότερο. Η διαφορά μεταξύ του τι κηρύττουν οι ελίτ του κόμματος και αυτό που επιτρέπουν να συμβεί στην πραγματικότητα είναι ακριβώς η διαφορά μεταξύ ημέρας και νύχτας.

Καθώς η οικονομία του Βιετνάμ αναπτύσσεται αλματωδώς, άλλο τόσο βαθιάει και το χάσμα μεταξύ των πλουσίων και των φτωχών. Και κανένα ποσοστό ευημερίας και ρυθμίσεων δεν μπορεί να σταματήσει τη συσσώρευση του χρήματος ή να αντιστρέψει τη ροή του πλούτου από τα χέρια των πολλών σε λίγα. Πουθενά αυτή η συσσώρευση δεν εκδηλώνεται πιο διαδεδομένα από ό,τι στο σύστημα της ιδιοκτησίας γης. Αυτό το σύστημα επιτρέπει τον έλεγχο της γης από τους αγρότες και τους κοινούς ανθρώπους καταβάλλοντας μια μικρή αποζημίωση, στον έλεγχο των καπιταλιστών κάτι που συχνά αποφέρει πολλές φορές περισσότερα κέρδη. Σε ολόκληρη τη χώρα, πολυτελή κτίρια κατοικιών ξεπήδησαν, αλλά λίγοι από αυτούς που εκτοπίστηκαν από τους μεγαλοεργολάβους μπορούν να αντέξουν οικονομικά. Ο δισεκατομμυριούχος Phạm Nhật Vũông, η οικογένεια του οποίου κατέχει τόσο πλούτο όσο 800.000 Βιετναμέζοι, δεν θα μπορούσε να χτίσει την αυτοκρατορία του χωρίς η εκμετάλλευση δημόσιων ιδιοκτησιών να μεγαλώσει την τσέπη του με αυτόν τον τρόπο.

Το ήδη επισφαλές οικοσύστημα του Βιετνάμ και οι αυτόχθονες κοινότητες πληρώνουν επίσης βαρύ τίμημα γι' αυτήν την ταχεία οικονομική ανάπτυξη. Το σχέδιο του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2045 έδωσε κάποια παραχώρηση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, υποστηρίζοντας παράλληλα την κατασκευή πολλών νέων εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας άνθρακα, αγνοώντας το τεράστιο αποτύπωμα CO₂ και πολλές προειδοποιήσεις σχετικά με τη σχέση μεταξύ της ενέργειας άνθρακα και της ομίχλης PM_{2.5} που καλύπτει μεγάλες πόλεις απειλώντας την ευημερία εκατομμυρίων. Στα μέσα της δεκαετίας του 2010, εκατοντάδες μικρές υδροηλεκτρικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος ξεπήδησαν στις ορεινές περιοχές της χώρας για να γεμίσουν τις πόλεις και τα εργοστάσια με ηλεκτρική ενέργεια.

Αυτά τα εργοστάσια, όχι μόνο απέκοψαν το δίκτυο των ποταμών και στέρησαν την καλλιεργήσιμη γη από ουσιαστικά ιζήματα, προκάλεσαν επίσης και ανείπωτες ζημιές στις αυτόχθονες κοινότητες κατά την κατασκευή και λειτουργία τους. Εργοστάσια ηλιακής ενέργειας στο Ninh Thuận ληστεύουν τη γη των γηγενών Chăm. Το Δέλτα του Μεκόνγκ, η κύρια περιοχή καλλιέργειας ρυζιού του Βιετνάμ, αντιμετωπίζει υπαρκτή απειλή από τα πολλά φράγματα που κατασκευάζονται από την πλευρά της Ταϊλάνδης και της Κίνας. Και ταυτόχρονα με την επικύρωση ενός εθνικού έργου για τη φύτευση ενός δισεκατομμυρίου

δέντρων, πολλές εγκρίσεις δόθηκαν σε καπιταλιστές, ώστε να μπορούν να μετατρέψουν χιλιάδες εκτάρια αγροτικής και δασικής γης σε θέρετρα και γήπεδα γκολφ.

Πίσω από όλα αυτά υπάρχει μια ισχυρή αίσθηση εθνικισμού - ένα αποτελεσματικό εργαλείο του να σιγήσει κάθε σημαντική κριτική κατά του κράτους, μιας αξίας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να υπονομεύσει τον αγώνα των άλλων ανθρώπων στο όνομα ενός αφηρημένου μεγαλύτερου αγαθού. Ο εθνικισμός έχει γίνει η αξία που καθορίζει την αξία ενός πολίτη του Βιετνάμ.

Ήταν ο εθνικισμός που έφερε τους *Việt Minh* στην εξουσία κατά τη δεκαετία του 1940. Ήταν ο εθνικισμός που παρακίνησε εκατομμύρια νέους Βιετναμέζους να θέσουν το συμφέρον του έθνους πάνω από το δικό τους, καθώς αυτοί εναντιώνονταν στον ξένο ιμπεριαλισμό. Από τις πρώτες μέρες ύπαρξης του Κόμματος, υπήρξε μια συνεπής προσπάθεια να καλλιεργηθεί παντού μια έντονη αίσθηση εθνικισμού. Ο εθνικισμός περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα σπουδών των παιδιών του Βιετνάμ, στα τραγούδια, στα ποιήματά μας, στην τέχνη και σε όλα τα μέσα ενημέρωσης. Μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες του Κόμματος ήταν ο συνδυασμός της εθνικής ταυτότητας και της πίστης στο κόμμα. Οι σύγχρονοι Βιετναμέζοι καπιταλιστές, όπως το *VinGroup* ή το *BKAV*, παίρνουν σήμερα ιδέες από την κρατική προπαγάνδα, ενσωματώνοντας εθνικιστικά στοιχεία στο μάρκετινγκ των προϊόντων τους.

Κατά ειρωνικό τρόπο, είναι οι εθνικιστές που ισχυρίζονται ότι κληρονομούν την «κομμουνιστική» επανάσταση του Βιετνάμ, ωστόσο είναι η πιο εμφανής ομάδα που τάσσεται ενάντια σε όλα τα ριζοσπαστικά ιδανικά όπως η απελευθέρωση των ζώων, η απελευθέρωση των φύλων και η σεξουαλικότητα, η αυτονομία, η αποποινικοποίηση της σεξουαλικής εργασίας και η αλληλεγγύη με διεθνείς αγώνες, όπως εκείνοι στο *Χονγκ Κονγκ* ή τη *Μιανμάρ*. Η εθνικιστική πειθώ, όπως αναμενόταν, μετατρέπεται σε μια αντεπαναστατική, αντιδραστική δύναμη τυλιγμένη στο κόκκινο χρώμα.

Τα ευάλωτα θύματα του βιετναμέζικου εθνικισμού περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε:

- Μέλη των σεξουαλικών μειονοτήτων, που συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν υψηλό βαθμό διακρίσεων στο Βιετνάμ. Η πρόσφατη πρόοδος στην απελευθέρωση των φύλων και της σεξουαλικότητας προήλθε σε μεγάλο βαθμό από φιλελεύθερα στοιχεία, όπως το κίνημα *Pride*, το οποίο δεν είναι τίποτα περισσότερο από ένα τέχνασμα μάρκετινγκ για ξένες και τοπικές εταιρείες. Ουσιαστικές αλλαγές, όπως η αναγνώριση οικογενειών του ίδιου φύλου και των ιατρικών αναγκών των τρανσέξουαλ ως δικαιώματα έχουν καθυστερήσει ξανά και ξανά το να δοθεί προτεραιότητα σε «πιο πιεστικά ζητήματα».

- Εργαζόμενους στον τομέα του σεξ, οι οποίοι στιγματίζονται και αποτελούν στόχο της αστυνομίας. Στα μάτια της πατριαρχικής κοινωνίας του Βιετνάμ, η σεξουαλική εργασία δεν αναγνωρίζεται ως εργασία, αλλά ως μια απλή ανήθικη ασθένεια που πρέπει να εξαλειφθεί. Κατά συνέπεια, η σεξουαλική εργασία κατηγορείται για την εξάπλωση ιών όπως ο *HIV*, και οι σεξουαλικοί εργαζόμενοι σπρώχνονται στο περιθώριο της κοινωνίας.

- Αυτόχθονες κοινότητες, οι οποίες βρίσκονται στο μάτι του κυκλώνα των επεκτατικών πολιτικών του *Kinh* (ή του *Việt*) από την εποχή της φεουδαρχίας, δεν βρίσκουν καμία διαβεβαίωση βάσει του «αντι-ιμπεριαλιστικού» κανόνα του σημερινού κράτους. Το χειρότερο είναι ότι η καταπίεση που αντιμετωπίζουν έχει κλιμακωθεί, καθώς το κράτος αποκτά νέα και πιο αποτελεσματικά εργαλεία για την εξουδετέρωση κάθε αντίστασης, καθώς και για τις προληπτικές περιπολίες στις περιοχές του αυτόχθονου πληθυσμού.

Στο εξωτερικό, πολλοί υπερασπιστές του «σοσιαλισμού» του Βιετνάμ έχουν γίνει μάρτυρες, αλλά έχουν αγνοήσει αυτές τις προφανείς κόκκινες σημαίες, γιατί όλοι δικαιολογούνται στο όνομα της ανάπτυξης του αγαπημένου τους «σοσιαλιστικού» κράτους. Αυτό δείχνει απάθεια και άγνοια απέναντι στον συνεχή αγώνα του βιετναμέζικου λαού για μια δίκαιη κοινωνία, για να μην αναφέρουμε τον εναγκαλισμό του καπιταλισμού, αρκεί να υπάρχει η κόκκινη σημαία και ισχυρίζεται ότι είναι ενάντια στις ιμπεριαλιστικές φιλοδοξίες της «Δύσης», ειδικά των ΗΠΑ, ακόμη και όταν όλα τα σημάδια δείχνουν ότι ο κομμουνισμός δεν ήταν ποτέ στην ημερήσια διάταξη.

Τελικά, η ίδια η ύπαρξη είναι από μόνη της μια νίκη, επομένως, ένας ρόλος εκδηλώνεται από μόνος του, ένας ρόλος που να εκπροσωπήσει τις φωνές των βιετναμέζων ριζοσπαστών. Στοιχούμε στη μελλοντική εργατική τάξη, στη νεολαία, που διαιωνίζουν τον καπιταλισμό και το κράτος και καταπιέζονται από αυτούς, ώστε να μπορούν να σπάσουν τις καταπιεστικές του αλυσίδες.

Anti-Copyright

**SOUTHEAST ASIAN
ANARCHIST LIBRARY**

Mèo Mun

Οι ανεκπλήρωτες υποσχέσεις για το Βιετνάμ
Μια βιετναμέζικη αναρχική κριτική του λεγόμενου «σοσιαλισμού» του Βιετνάμ
May 2021

Retrieved on 2021-06-21 from <https://www.anarkismo.net/article/32308>

Το κείμενο δημοσιεύτηκε στην αγγλική γλώσσα εδώ:

*<https://libcom.org/blog/broken-promises-vietnam-20042021> Ελληνική μετάφραση: Ούτε
Θεός-Ούτε Αφέντης.*

sea.theanarchistlibrary.org